

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

2022-01-07

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

MSN 2020/65

Standardförfarande

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Ändring av stadsplanerna S 42, S 67 och S 264 samt detaljplanerna DP 12, DP 155, DP 249 och DP 605 för Nya Östbergatunneln, fastigheten Sicklaön 37:10 m.fl., på Västra Sicklaön, Nacka kommun

Sammanfattning

Syftet med ändringen av berörda planer är att möjliggöra att en ny dagvattentunnel kan komma till stånd genom att komplettera planerna med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska dagvattenledningar på kvartersmark inklusive omgivande skyddszon i berg. Ändringen möjliggör därmed att ledningsrätt för tunneln kan bildas vid en framtida lantmäteriförrättning. För fastigheterna Sicklaön 77:1, 78:1 och 78:2 innebär planändringen även att gällande fastighetsindelningsbestämmelser upphävs.

Under granskningen, som pågick mellan den 28 oktober och den 2 december 2021, inkom totalt 10 yttranden, 8 från remissinstanser och 2 från boende i närområdet. Länsstyrelsen framförde att de inte hade några erinringar mot planförslaget. Region Stockholm framförde upplysningar om gällande servitut för Saltsjöbanan. Nacka miljövårdsråd framförde synpunkter rörande främst grundvattensänkning och byggskedet. Yttranden från närboende berörde frågor kring störningar under byggskedet. Synpunkterna har medfört att planbeskrivningen uppdaterats angående servitut för Saltsjöbanan.

Under samrådet, som hölls i april/maj 2021, inkom 16 yttranden, bland annat avseende pågående genomförandetid, tomtindelningar, utökning av planområdet, grundvattensänkning och byggskedet. Efter samrådet utökades planförslaget så att det omfattade hela fastigheterna Sicklaön 77:1, 78:1, och 78:2 för att berörda fastighetsindelningsbestämmelser ska kunna upphävas, därutöver gjordes mindre justeringar av nivåerna för delar av markreservatet och

planbeskrivningen uppdaterades.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planförslagets syfte och innehåll

Syftet med ändringen av berörda planer är att möjliggöra att en ny dagvattentunnel kan komma till stånd genom att komplettera planerna med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska dagvattenledningar på kvartersmark inklusive omgivande skyddszon i berg. Markreservatet är begränsat i höjddled och gällande markanvändning och byggrätter kommer att kvarstå ovan mark. Ändringen möjliggör att ledningsrätt för tunneln kan bildas vid en framtida lantmäteriförrättning. För fastigheterna Sicklaön 77:1, 78:1 och 78:2 innebär planändringen även att gällande fastighetsindelningsbestämmelser, i form av tomtindelningar, upphävs.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Bakgrund

Beslut om att skicka ut förslaget på granskning fattades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 20 oktober 2021. Granskningstiden varade mellan den 28 oktober 2021 och den 2 december 2021, sammanlagt 5 veckor. Detaljplaneförslaget fanns tillgängligt i Nacka kommuns utställningshall samt på kommunens hemsida.

Planförslaget var utsänt på samråd i april/maj 2021. Inkomna synpunkter från samrådet sammanfattades och bemöttes i en samrådsredogörelse, daterad 1 oktober 2021. Under samrådet inkom 16 yttranden, bland annat avseende pågående genomförandetid, tomtindelningar, utökning av planområdet, grundvattensänkning och byggskedet.

Efter samrådet utökades planförslaget så att det omfattade hela fastigheterna Sicklaön 77:1, 78:1, och 78:2 för att berörda fastighetsindelningsbestämmelser, i form av tomtindelningar, ska kunna upphävas för dessa fastigheter. Därutöver gjordes mindre justeringar av nivåerna för delar av markreservatet och planbeskrivningen uppdaterades.

Yttranden under granskning

Följande remissinstanser har inga synpunkter på planförslaget

- Länsstyrelsen
- Sjöfartsverket
- Trafikverket
- Vattenfall Eldistribution AB

Följande remissinstanser har synpunkter på planförslaget

- Nacka Energi
- Nacka miljövårdsråd
- Region Stockholm, Trafikförvaltningen
- Stockholm Exergi

Synpunkter har även inkommit från en privatperson och två föreningar har inkommit med ett gemensamt yttrande.

Inkomna synpunkter

Synpunkter i inkomna yttranden redovisas nedan i sammanfattad och förkortad form med planenhetens kommentarer.

Inkomna synpunkter från myndigheter och remissinstanser

1. **Länsstyrelsen** har utgått från innehållet i 5 kap. 22 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i sin granskning av ärendet och har inga synpunkter på förslaget.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras.

2. **Nacka Energi** har inget att erinra utöver tidigare svar i samband med samrådet.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras, synpunkterna från samrådet bemöttes i samrådsredogörelsen daterad 1 oktober 2021.

3. **Nacka miljövårdsråd** anser att Nacka kommuns sidor i detaljplaneärendet saknar dokumenten om miljöpåverkan, grundvattensänkning, geologiska undersökningar med mera som finns tillgängliga på Stockholms stads sidor i samma ärende.

Nacka Miljövårdsråd skriver om att problem med grundvattensänkningar kan väntas i delar av Nacka och att infiltrering föreslagits på ett antal platser för att kompensera för detta. Rådet skriver även att bebyggelsen på Sicklaön 37:22 kommer vara värst utsatt för sättningar som ett resultat av grundvattensänkningen.

Rådet anser att trafik med lastbilar till påslaget vid utloppet vid kajen i Finnboda allvarligt kan påverka omgivning då många närboende ofta promenerar i området. Rådet anser att det är väsentligt att strandpromenaden är framkomlig i alla skeden och att den, om den tillfälligt måste läggas om, utformas så att det är lättframkomligt även för exempelvis rullstolar då det är många äldre som rör sig i området. Rådet anser vidare att det måste finnas plats för gående från Östra Finnbodavägen ned mot kajen även under byggtiden. Rådet undrar om det inte skulle vara möjligt att istället transportera bort stenen med båt.

Rådet framför även att det är viktigt att sprängningsmetoder och sprängningstider anpassas för att minimera störningar samt att damning behöver reduceras vid påslagen och vid transporter. Rådet vill veta vart den sten som förs ut från tunnelbygget ska transporteras för till exempel krossning. Slutligen framför rådet vissa synpunkter på det södra påslaget som är beläget i Stockholm stad.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras. Detaljplanen reglerar inte frågor som rör byggskedet eller grundvattensänkning. Dessa frågor hanteras i den tillståndsprocess för vattenverksamhet enligt miljöbalken som avgjorts i mark- och miljödomstolen parallellt med detaljplaneändringen. Mark- och miljödomstolen fattade beslut i ärendet den 28 oktober 2021. Domen är överklagad till Mark- och miljööverdomstolen.

Frageställningarna har vidarebefordrats till Stockholm Vatten och Avfall AB som ansvarar för utbyggnaden av Nya Östbergatunneln.

Kommunens webbplats innehåller de dokument som hör till detaljplaneändringen. Tillståndsansökan och information om tillståndsprocessen finns tillgänglig på Stockholm Vatten och Avfall AB:s webbplats.

4. **Region Stockholm, Trafikförvaltningen** framför att de korrigerar skrivningen från samrådsyttrandet om att rättigheter för Saltsjöbanan inom fastighet Sicklaön 37:11 skulle påverkas av planändringarna. Det är befintligt officialservitut för järnvägstunnel, 0182K5427.2 till förmån för Region Stockholm (Saltsjöbanan) som korsas under mark inom fastigheten Sicklaön 77:1. Rättigheter och anläggningar bedöms kunna utövas parallellt och med ömsesidigt hänsynstagande. Planbestämmelsen begränsar inte i officialservitutet medgiven rätt till dubbelspår.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras. Planbeskrivningen har kompletterats med följande text: *Dagvattentunneln korsar befintligt officialservitut för järnvägstunnel, 0182K5427.2 till förmån för Region Stockholm (Saltsjöbanan) under mark inom fastigheten Sicklaön 77:1. Rättigheter och anläggningar bedöms kunna utövas parallellt och med ömsesidigt hänsynstagande. Planbestämmelsen begränsar inte i officialservitutet medgiven rätt till dubbelspår.*

5. **Sjöfartsverket** framför att de noterat att tidigare synpunkter finns med i underlaget som bemötts av planenheten och har inga ytterligare synpunkter i ärendet.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras.

6. **Stockholm Exergi** framför att de har ingen erinran angående fjärrvärme/fjärrkyla distribution men hänvisar till tidigare kommentarer i samrådsredogörelse. För

undermarksanläggningar framför Stockholm Exergi att de inte har några erinringar och för produktionsanläggningar framför Stockholm Exergi att planförslaget inte påverkar produktion.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras, synpunkterna från samrådet bemöttes i samrådsredogörelsen daterad 1 oktober 2021.

7. **Trafikverket** har granskat remisshandlingarna och har inget att erinra mot att ärendet prövas positivt.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras.

8. **Vattenfall Eldistribution AB** har meddelat att de inte har något att tillägga i ärendet.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras.

Övriga inkomna synpunkter

9. **Finnbodabergets boendeförening och Finnboda Trädgårdar bostadsrättsförening** anser att Nacka kommuns kommunstyrelse ska ta fram en helhetsplan för samordning av kommande byggnationer som måste nyttja Östra Finnbodavägen och mark för byggetablering. Föreningarna vill ta del av en konsekvensbeskrivning för bevarande av kultur- och miljövärden, inne- och utemiljö och tillgänglighet för de boende för att ingen försämring ska ske. De stöder förslaget att använda sjön för transporter av sprängmassor och etablering.

Föreningarna framför att Östra Finnbodavägen är en smal, backig väg och den enda tillfartsvägen till Seniorhuset och Finnboda Trädgårdar med 229 lägenheter för 55+ boende.

Byggarbeten har pågått i deras närområde under flera års tid och de boende har varit extra påverkade då de som seniorer är hemma hela dygnet. Många ytor har varit upptagna av baracker, materialupplag och parkeringar och störande byggljud har förekommit dagligen. Även deras parkering har flyttats och under vissa perioder gick inte bussen. Utifrån dessa erfarenheter känner föreningarna en stark oro och kräver att deras boendemiljö inte påverkas negativt av att de bor vid Östra Finnbodavägen.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras. Detaljplanen reglerar inte frågor som rör byggskedet. Dessa frågor hanteras i den tillståndprocess för vattenverksamhet enligt miljöbalken som avgjorts i mark- och miljödomstolen parallellt med detaljplaneändringen. Mark- och miljödomstolen fattade beslut i ärendet den 28 oktober 2021. Domen är överklagad till Mark- och miljööverdomstolen.

10. **Boende i Finnboda** undrar om det övervägts att transportera schaktningsmassor sjövägen. Den boende framför att det finns flera möjliga transportörer och att sjötransporter skett i andra projekt för att undvika belastning av vägar. Den boende anser att det vore enkelt att köra från till exempel Värtan till tunnelmynningen för att undvika belastning på den redan hårt belastade Kvarnholmsvägen samt att möjligheter finns att anordna kaj eller en pråm för att fartyg ska kunna lägga till.

Planenhetens kommentar: Synpunkterna noteras. Detaljplanen reglerar inte frågor som rör byggskedet. Dessa frågor hanteras i den tillståndsprocess för vattenverksamhet enligt miljöbalken som avgjorts i mark- och miljödomstolen parallellt med detaljplaneändringen. Mark- och miljödomstolen fattade beslut i ärendet den 28 oktober 2021. Domen är överklagad till Mark- och miljööverdomstolen.

Justeringar efter granskning

Efter granskningen har följande justeringar av planförslaget gjorts:

- Planbeskrivningen har kompletterats med upplysning angående det officiälservitut som Region Stockholm har inom planområdet.
- I övrigt har endast redaktionella uppdateringar gjorts.

Planenheten

Susanne Werlinder
Planchef

Therese Sjöberg
Planarkitekt